

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Catană)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Pruteanu, V. Buhnaci, M. Guzun)

DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ion Druță
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de Alexandru Adascalita împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcției
generale locativ-comunale și amenajare a Primăriei municipiului Chișinău,
intervenient accesoriu Inspekția de Stat în Construcții cu privire la contestarea în
parte a actului administrativ și declararea nulă a autorizației de construire,

și la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Șișianu și Alexandru
Adascalita împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcției generale locativ-
comunale și amenajare a Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu
Societatea cu răspundere limitată „Ribes-Trans” cu privire la anularea prelungirii
valabilității autorizației de construire, obligarea executării lucrărilor, repararea
prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita și a fost menținută
hotărârea din 09 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care
acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La data de 28 februarie 2014 Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita au depus
cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcției
generale locativ-comunale și amenajare a Primăriei municipiului Chișinău,
intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Ribes-Trans” cu privire la
anularea prelungirii valabilității autorizației de construire, obligarea executării
lucrărilor, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 04 iulie 2014 Adascalita Alexandru a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Direcției Generale locativ-comunală
și amenajare a Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Inspekția de Stat în

Construcții cu privire la contestarea în parte a actului administrativ și declararea nulă a autorizației de construire.

Prin încheierea din 04 noiembrie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău au fost conexeate într-un singur proces cauza civilă depusă de Adascalita Alexandru împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Inspekția de Stat în Construcții cu privire la anularea parțială a dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 417-d din 19 mai 2014 „Cu privire la măsuri privind autorizarea lucrărilor de construcție a mansardelor în mun. Chișinău” și cauza civilă depusă de Șișianu Sergiu și Adascalita Alexandru împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Ribes-Trans” cu privire la prelungirea termenului de valabilitate a autorizației de construire.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că la data de 20 octombrie 2011 Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău au eliberat autorizația de construire nr.823 pentru edificarea mansardei la blocul de locuit (secția II) din str. Miron Costin, 20, mun. Chișinău, în scopul amplasării unor locuințe noi.

Conform autorizației de construire nr.823 din 20 octombrie 2011, termenul de începere a lucrărilor de construcție este de 6 luni de la data eliberării ei, iar durata executării lucrărilor preconizate nu urma să depășească 12 luni. Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău la 13 decembrie 2010 a încheiat contractul nr.26M de investiții în încăperile de tip mansardă cu SRL „Ribes-Trans”. Locatarii blocului de locuit din str. Miron Costin, 20, mun. Chișinău, proprietari ai apartamentelor cu titlu de proprietate privată, fiind împotriva reconstrucției acoperișului la secția II, scările 4, 5 și 6 (din totalul de 9 scări) cu edificarea suprastructurii în formă de mansardă.

În anul 2012 locatarii casei de locuit din str. M. Costin, 20, mun. Chișinău au contestat în instanța de judecată autorizația de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011, însă prin hotărârea nr.3-1181/ 2012 din 13 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia nr. 2ra-906/13 din 02 mai 2013 a Curții Supreme de Justiție, cererea de chemare în judecată a fost respinsă, fiind considerată legală autorizația de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011.

La data de 13 noiembrie 2013 au fost întreprinse acțiuni privind începerea lucrărilor pe acoperișul casei de locuit din str. Miron Costin, 20, mun. Chișinău. Pe teren s-a prezentat directorul Companiei de construcții „Santarex-Prim” SRL, care nu dispunea de contract de antrepriză sau subantrepriză pentru efectuarea lucrărilor, justificând acțiunile de începere a lucrărilor doar prin aceeași autorizație de construire nr.823 din 20 octombrie 2011, prezentând în copie prima pagină a acestei autorizații.

La fel, au menționat că blocul locativ din str. Miron Costin, 20 se află în gestiunea ÎMGFL – 19, care la adresarea proprietarilor apartamentelor referitor la executarea lucrărilor de reparație a acoperișului blocului locativ din str. Miron Costin 20, a informat că în timp de iarnă nu se efectuează lucrări de reparație a acoperișului. Lucrările solicitate vor fi examinate și incluse în trim. III.2010.

Fără a ține cont de răspunsul ÎMGFL nr. 19 lucrările de demolare al acoperișului inclusiv a canalelor de ventilare a blocului locativ din str. Miron Costin 20 au început (13.11.2013, 27.11.2013, 09.12.2013).

La petiția locatarilor din 14 noiembrie 2013 adresată Primăriei mun. Chișinău și Inspecției de Stat în Construcții, Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău prin scrisoarea din 10 decembrie 2013 nr. Loc-2164/ 12 i-a informat despre prelungirea acțiunii autorizației de construire nr.823 din 20 octombrie 2011 pentru un termen de 20 de luni.

Prin urmare, reclamantii au considerat că prelungirea valabilității sau acțiunii autorizației de construire nr.823 din 20 octombrie 2011 este contrară prevederilor legale și împreună cu locatarii casei de locuit din str. Miron Costin, 20 au solicitat pe cale extrajudiciară anularea actului administrativ privind prelungirea valabilității autorizației de construire nr.823 din 20 octombrie 2011 adresându-se în acest sens la Inspeția de Stat în Construcții, Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Procuratura mun. Chișinău, Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, și cel din urmă i-a informat că problema abordată ține de competența autorităților publice locale și/sau a instanței de judecată.

Au indicat că la data de 13 ianuarie 2014 Direcția generală locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău la cererea proprietarilor apartamentelor a blocului de locuit din str. Miron Costin 20, mun. Chișinău, a informat că autorizația de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011 a fost prelungită în baza deciziei irevocabile a Curții Supreme de Justiție dosarul nr. 3ra-906/13 din 02 mai 2013.

Reclamantii au mai indicat că conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr.0188 din 16.12.2013 a blocului locativ din str. Miron Costin, 20, mun. Chișinău starea tehnică a blocului locativ amplasat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, str. Miron Costin, 20, la moment nu corespunde criteriilor constructive A - rezistență și stabilitate; B - siguranță în exploatare; C - siguranță la foc; D - igienă, sănătatea oamenilor, refacerea și protecția mediului înconjurător; E - izolație termică, hidrofugă și economie de energie; F - protecție împotriva zgomotului; precum și Legii nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții, ceea ce nu permite mansardarea blocul locativ secția II în scopul amplasării unor locuințe noi.

Mai mult de atât, în urma calculelor efectuate s-a constatat că sarcina la talpa fundației pe axele interioare la momentul actual constituie $1,57 \text{ kg/cm}^2$ în urma supraetajării sarcinile date vor atinge valorile $2,02 \text{ kg/cm}^2$. Aceste sarcini le depășesc pe cele existente cu circa 10%.

Au considerat că refuzul Primăriei mun. Chișinău privind anularea actului administrativ de prelungire a termenului de valabilitate a autorizației de construire nr.823 din 20 octombrie 2011, eliberată de Primăria mun. Chișinău cu privire la edificarea mansardei la blocul de locuit din str. Miron Costin, 20, mun. Chișinău pe o perioadă de 20 de luni este nejustificat și contravine legislației în vigoare ca urmare a aprecierii greșite a raporturilor juridice și interpretării unilaterale a normelor de drept, ceea ce lezează grav drepturile proprietarilor apartamentelor blocului de locuit din str. Miron Costin, 20, mun. Chișinău.

Reclamantii au solicitat anularea actului administrativ privind prelungirea termenului de valabilitate a autorizației de construire nr.823 din 20 octombrie 2011, eliberată de Primăria min. Chișinău, cu privire la edificarea mansardei la blocul de locuit (secția II), în scopul amplasării unor locuințe noi cu termenul începerii

lucrărilor de 6 luni și durata executării lor în 12 luni; anularea parțială a dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr.417-d din 19.05.2014 „Cu privire la unele măsuri privind autorizarea lucrărilor de construcție a mansardelor în municipiul Chișinău” (anexa nr.1) privind executarea lucrărilor de edificare a mansardei la blocul de locuit (secția II) în scopul amplasării unor locuințe noi pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, str. Miron Costin 20, declararea nulă a autorizației de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011 eliberată de Primăria mun. Chișinău de edificare a mansardei la blocul de locuit (secția II) în scopul amplasării unor locuințe noi pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, str. Miron Costin, 20, obligarea Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunală, amenajare a Primăriei mun. Chișinău și Întreprinderii municipale de gestionare a fondului locativ nr. 19 de a executa lucrările de reparație a acoperișului în special a canalelor de ventilare la blocul de locuit din str. Miron Costin, 20, mun. Chișinău, de a încasa de la Primăria mun. Chișinău în beneficiul lui Șișianu Sergiu și Adascalita Alexandru suma de 50000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 4800 de lei achitată pentru efectuarea Raportului de constatare tehnico-științifică.

Prin hotărârea din 09 martie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă acțiunea depusă de Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita.

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 29 martie 2017, Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita și a fost menținută hotărârea primei instanței.

La data de 05 septembrie 2018, Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului au invocat că nu sunt de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural, a calificat greșit raportul material litigios între părți și nu a motivat nici într-un fel soluția de respingere a apelului.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost emisă la data de 29 mai 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurenți la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 05 septembrie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 05 decembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Pe parcursul judecării cauzei s-a stabilit că Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Ribes-Trans” prin care au solicitat anularea prelungirii valabilității autorizației de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011, eliberată de Primăria mun. Chișinău cu privire la edificarea mansardei la blocul de locuit (secția II), în scopul amplasării unor locuințe noi cu termenul începerii lucrărilor de 6 luni și durata executării lor de 12 luni; obligarea Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale locativ-comunale amenajare a Primăriei mun. Chișinău și Întreprinderii municipale de gestionare a fondului locativ nr. 19 la executarea lucrărilor de reparație a acoperișului în special în mod urgentat a canalelor de ventilare la blocul de locuit din str. Miron Costin, 29, mun. Chișinău, repararea prejudiciului moral în mărime de 50000 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 04 iulie 2014 Alexandru Adascalita a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Direcției Generale locativ-comunale și amenajare a Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Inspekția de Stat în Construcții prin care a solicitat anularea în parte a dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 417-a din 19 mai 2014 „Cu privire la unele măsuri privind autorizarea lucrărilor de construcție a mansardelor în municipiul Chișinău” (anexa nr. 1) privind executarea lucrărilor de edificare a mansardei la blocul de locuit (secția II) în scopul amplasării unor locuințe noi pe terenul situat în mun. Chișinău sectorul Rîșcani, str. Miron Costin, 20 și declararea nulă a autorizației de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011 eliberată de Primăria mun. Chișinău de edificare a mansardei la blocul de locuit (secția II) în scopul amplasării unor locuințe noi pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, str. M. Costin, 20.

Prin încheierea din 04 noiembrie 2014 a Judecătorei Centru, mun. Chișinău au fost conexeate într-un singur proces cauza civilă depusă de Alexandru Adascalita împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Inspecția de Stat în Construcții cu privire la anularea parțială a dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 417-d din 19 mai 2014 „Cu privire la măsuri privind autorizarea lucrărilor de construcție a mansardelor în mun. Chișinău” și declararea nulă a autorizației de construire nr. 832 din 20 octombrie 2011 și cauza civilă depusă de Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției Generale locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu SRL „Ribes-Trans” cu privire la prelungirea termenului de valabilitate a autorizației de construire obligarea executării lucrărilor, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 22 decembrie 2016 Alexandru Adascalita, suplimentar la cerințele invocate inițial a depus cerere de completare și concretizare a pretențiilor solicitând declararea nulă a autorizației de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011 eliberată de Primăria mun. Chișinău de edificare a mansardei la blocul de locuit (secția II) în scopul amplasării unor locuințe noi pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, str. Miron Costin, 20 și încasarea în mod solidar de la Primăria mun. Chișinău și Direcția Generală locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita cu titlu de prejudiciu moral suma de 50000 de lei și 4800 de lei cu titlu de cheltuieli pentru întocmirea Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 0188 din 16 decembrie 2013 a blocului locativ din str. Miron Costin 20, mun. Chișinău.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia respingerii acțiunii depuse de Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita împotriva Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Primăriei mun. Chișinău, intervenienți accesorii Inspecția de Stat în Construcții și SRL „Ribes-Trans” cu privire la anularea prelungirii termenului de valabilitate a autorizației de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011, eliberată de Primăria mun. Chișinău cu privire la edificarea mansardei la blocul de locuit (secția II), în scopul amplasării unor locuințe noi, anularea parțială a dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 417 -a din 19 mai 2014 „Cu privire la unele măsuri privind autorizarea lucrărilor de construcție a mansardelor în mun. Chișinău” (anexa nr. 1) privind executarea lucrărilor de edificare a mansardei la blocul de locuit (secția II) în scopul amplasării unor locuințe noi pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, str. Miron Costin 20, declararea nulă a autorizației de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011 eliberată de Primăria mun. Chișinău de edificare a mansardei la blocul de locuit (secția II) în scopul amplasării unor locuințe noi pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, str. Miron Costin, 20, obligarea Primăriei mun. Chișinău, Direcției generale locativ-comunală, amenajare a Primăriei mun. Chișinău și Întreprinderii municipale de gestionare a fondului locativ nr. 19 la executarea lucrărilor de reparație a acoperișului în special a canalelor de ventilare la blocul de locuit din str. Miron Costin 20, mun. Chișinău, încasarea de la Primăria mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita cu titlu de prejudiciu moral suma de 50000 de lei și 4800 de lei suma achitată la efectuarea Raportului de constatare tehnico-științifică.

Ulterior, instanța de apel de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

La caz, se reține că Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita, declarând recurs, au invocat că instanța de apel a apreciat arbitrar probele și a motivat evaziv decizia, nu a efectuat un control judiciar, dar a transcris doar cele invocate de părți, fără a indica o motivare proprie, nu a motivat în nici un fel soluția de respingere a apelului solicitând casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri privind declararea nulă a autorizației de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011 eliberată de Primăria mun. Chișinău de edificare a mansardei la blocul de locuit (secția II) în scopul amplasării unor locuințe noi pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, str. Miron Costin, 20 și încasarea în mod solidar de la Primăria mun. Chișinău și Direcția generală locativ -comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău în beneficiul și Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita cu titlu de prejudiciu moral suma de 50000 de lei și 4800 de lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 0188 din 16 decembrie 2013.

Obiecțiile recurenților menționate supra impune instanța de recurs verificarea corectitudinii judecării prezentei cauze, în ordine de apel, în raport cu garanțiile unui proces echitabil prevăzute la art. 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art.6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (5) CPC, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Drept urmare, în sensul art. 390 alin. (1) lit. f) CPC, decizia instanței de apel trebuie să conțină concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

În conformitate cu art. 240 alin. (3) CPC, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Art. 241 alin. (5) și (6) CPC prevede că, în motivare se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Având în vedere faptul că, instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe, instanța de recurs va stabili dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care s-a răspuns la motivele din cererea de apel, a fost corectă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, atât în cererea de chemare în judecată Alexandru Adascalita, cât și în cererea de completare și concretizare depusă de ultimul, acesta a solicitat suplimentar declararea nulă a autorizației de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011 eliberată de Primăria mun. Chișinău de edificare a mansardei la blocul de locuit (secția II) în scopul amplasării unor locuințe noi pe terenul situat în mun. Chișinău, sectorul Rîșcani, str. Miron Costin, 20 și încasarea în mod solidar de la Primăria mun. Chișinău și Direcția Generală locativ-comunală și amenajare a Primăriei mun. Chișinău în beneficiul lui Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita cu

titlu de prejudiciu moral suma de 50000 de lei și 4800 de lei cu titlu de cheltuieli pentru întocmirea Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 0188 din 16 decembrie 2013 a blocului locativ din str. Miron Costin 20, mun. Chișinău (vol. III, f. d. 57-58).

La caz, instanța de recurs menționează că, decizia instanței de apel nu conține niciun motiv de respingere a cerinței cu privire la declararea nulă a autorizației de construire nr. 823 din 20 octombrie 2011 eliberată de Primăria mun. Chișinău și nici de respingere a cerinței privind încasarea în mod solidar în beneficiul reclamantilor a sumei de 50000 cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 4800 de lei cu titlu de cheltuieli pentru întocmirea raportului de expertiză.

De altfel, din actele cauzei rezultă că, prima instanță a recepționat și înregistrat cererea suplimentară și de concretizare a pretențiilor la data de 22 decembrie 2016, însă în partea descriptivă a hotărârii primei instanțe, aceste cerințe nu au fost indicate, iar în partea motivată și în dispozitiv nu este reflectat nici un răspuns clar în privința admiterii sau respingerii acestora (f. d. 79, 85-99, vol. III). Mai mult, instanța de recurs stabilește că, instanța de apel a omis să răspundă la aceste solicitări invocate într-un mod clar și precis în cererea de apel, deși în conformitate cu art. 373 alin. (5) CPC, ultima era obligată să depună diligență maximă în acest sens.

Sub acest aspect, instanța de recurs învederează că, deși art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu reglementează admisibilitatea și forța probantă a capetelor de cerere ale părților, acesta impune instanțelor obligația de a efectua examinarea efectivă a acestora, fără a prejudicia analiza privind relevanța acestora (a se vedea *Vlasia Grigore Vasilescu versus România*, 08 iunie 2006, §38; *Marariu versus România*, 16 martie 2010, §25 - 32).

În cauzele prezentate mai sus, în particular *Marariu versus România*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, instanțele naționale au omis să examineze cererea de rambursare a cheltuielilor de judecată ale reclamantului. În plus, tribunalul care s-a pronunțat în recurs s-a limitat să examineze conținutul hotărârii pronunțate în primă instanță, fără să verifice dacă reclamantul formulase într-adevăr o asemenea cerere (a se vedea, de asemenea, cauza *Albina versus România*, 28 aprilie 2005, § 34). Aceste elemente au fost suficiente Curții pentru a concluziona că a fost încălcat articolul 6 § 1 din Convenție.

În mod corespunzător, instanța de recurs consideră că, instanța de apel nu a respectat obligațiile sale instituite în art. 373 alin. (5) și 390 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Cu atât mai mult că, în conformitate cu art. 373 alin. (1) CPC, aceasta trebuia să verifice, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. Conjunctura cercetată mai sus a condus inevitabil la încălcarea dreptului recurenților la un proces echitabil, garantat la art.20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 6 § 1 din Convenție.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrative lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, în prezența acestei erori este imposibil de stabilit opinia instanței de apel în privința litigiului supus judecării.

În contextul dat, instanța de recurs reține că, cele descrise cert indică la examinarea superficială a apelului, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, eroarea judiciară în cauză nu poate fi corectată de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite cauza spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și, reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita.

Se casează integral decizia din 29 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Adascalita împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Inspeția de Stat în Construcții cu privire la contestarea în parte a actului administrativ și declararea nulă a autorizației de construire, și la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Șișianu și Alexandru Adascalita împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Direcției generale locativ-comunale și amenajare a Primăriei municipiului Chișinău, intervenient accesoriu Societatea cu răspundere limitată „Ribes-Trans” cu privire la anularea prelungirii valabilității autorizației de construire, obligarea executării lucrărilor, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ion Druță

Judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Nina Vascan

Iurie Bejenaru